

GLAS OSEB Z OVIRANOSTMI PRI OBLIKOVANJU PRIHODNOSTI EVROPE Staša Pust

Vse se začne pri šoli

Foto: Saša Despot

Ljubljana je **22. in 23. junija** gostila mednarodni dogodek »**One School for All – Inclusion or Illusion?**«, ki ga je **Zveza Sonček** organizirala v okviru evropskega projekta **Voice4All: People with Disabilities Shaping EU Policy Priorities and Future Challenges**. Predstavniki organizacij **oseb z oviranostmi**, strokovnjaki s področja izobraževanja, učitelji, starši in odločevalci iz Belgije, Francije, Italije, Portugalske, Luksemburga, Hrvaške, Nizozemske, Ukrajine in Slovenije so dva dni skupaj iskali odgovore na vprašanje, **kako ustvariti šolo, v kateri ima vsak otrok možnost sodelovati, napredovati in pripadati**.

Projekt Voice4All spodbuja aktivno vključevanje oseb z oviranostmi v oblikovanje evropskih politik, ki vplivajo na njihovo vsakdanje življenje. Eden od petih ključnih vsebinskih sklopov projekta je **vključujoče izobraževanje**, saj prav **šola predstavlja prvo okolje**, kjer se otroci učijo sobivanja, sodelovanja in spoštovanja razlikosti.

Predsednik Zveze Sonček **Iztok Suhadolnik** je poudaril, da je **kakovostno vključevanje otrok v izobraževalni sistem** temelj njihovega **poznejšega vključevanja v družbo**. »Če je otrok vključen v izobraževanje, je verjetnost za njegovo izključenost v odrasli dobi bistveno manjša. V Sončku si prizadevamo za spremembe na različnih področjih – **od zaposlovanja do samostojnega življenja** –, vendar se vse začne pri šoli. Če otrokom že zgodaj omogočimo skupno učenje, gradimo temelje za bolj odprto in pravično družbo.« Ob tem je spomnil tudi na Salamanško deklaracijo, ki jo je UNESCO sprejel leta 1994 in v kateri je zapisano, da morajo biti vsi otroci vključeni v redne izobraževalne sisteme ne glede na svoje posebnosti ali oviranosti.

STRATEGIJA SPREJETA, KDAJ IMPLEMENTACIJA?

Borut Pogačnik

Štefka L. Zlobec

Foto: arhiv ZIFS

V nedeljski oddaji **Sončni žarek** na valovih **Radia Celje**, je **9. avgusta 2026**, gostovala **Štefka L. Zlobec**, predsednica **Združenja Spominčica - Alzheimer Slovenija**, ki je opozorila na pomembne korake k še bolj dostopni, povezani in podporni skupnosti vseh nas, ki se **dnevno srečujemo z osebami z demenco**, saj je takšnih v našem prostoru po uradnih podatkih **43.000**, po mnenju Zlobčeve, pa verjetno še dvakrat toliko.

Spominčica praktično mesečno odpira nove **Demenci prijazne točke** in tako tudi na **Celjskem**. Prav tako bo na področju Celja in vseh drugih slovenskih občin **21. septembra Sprehod za spomin**, ki ga tudi letos organizira **Svetovna Alzheimerjeva organizacija (ADI)** s sloganom »**Pravočasna diagnoza, boljša prognoza**«.

V oddaji je govorila tudi o **izjemnem pomenu opore svojcev**, saj morajo za **vsako dementno osebo skrbeti kar trije ljudje** ob pričakovani podpori skupnosti ter paliativni oskrbi. Štefka L. Zlobec je navdala z optimizmom tudi številne bolnike, ker bodo tudi **v Sloveniji kmalu dosegljiva evropsko potrjena zdravila za preventivo**.

Opozorila je na **številne znake**, ki lahko pomenijo tudi **začetek ene od demenc** in o katerih smo v Sporočevalcu sicer že pisali. Na naslednji strani pa objavljamo celostranski pregled dejavnikov tveganja, ki so znanstveno ugotovljeni.

V **Spominčici** deluje poseben **Svetovalni telefon**, na katerega pa se lahko oglašajo **vsak delovni dan med 9. in 17. uro** vsi tisti, ki bi želeli dobiti kakršnekoli informacije v zvezi s to boleznijo. Pričakovati je, da bodo to verjetno svojci ali prijatelji, ki bi želeli pomagati. Njihova številka je **059 303 555**.

Ves čas pa deluje tudi njihov **Center dejavnosti Spominčica v Šiški**, kjer se lahko **osebe z demenco pogovorijo s strokovnjaki** in pa tudi s sebi podobnimi, saj so bolniki velikokrat zelo osamljeni in se domači ne utegnejo še posebej ukvarjati z njimi, kar zadeva osamljenost in samoto. Ta center je odprt na **Podgornikovi ulici 3 v Ljubljani** že kar nekaj časa.

Izjemnega pomena v družbi pa je tudi **ozaveščanje o teh in takih boleznih**, ki na koncu **privedejo v težko invalidnost**, čemur pa so namenjene prav **oddaje na slovenskih radijskih postajah**, kjer praktično vsak teden seznanjamo poslušalke in poslušalce z različnimi vrstami invalidnosti in tudi boleznimi. V njih pa sodelujejo **pomembni strokovnjaki** in ena takšnih je gotovo **Štefka L. Zlobec**.

14 DEJAVNIKOV TVEGANJA

Spominčica
ALZHEIMER SLOVENIJA

1

Fizična neaktivnost

2

Kajenje

3

Prekomerno uživanje
alkohola

4

Onesnaženost
zraka

5

Poškodba
glave

6

Redki socialni
stiki

7

Premalo vedoželjnosti,
radovednosti

8

Debelost

9

Zvišan krvni
tlak

10

Sladkorna
bolezen

11

Depresija

12

Okvara
sluha

13

Visoke vrednosti
slabega holesterola

14

Izguba
vida

Sedež: Luize Pesjakove 9,
1000 Ljubljana
Kontaktna številka: 01 256 51 11
E-naslov: info@spomincica.si
Svetovalni telefon: 059 305 555
Spletna stran: www.spomincica.si

Vir: Dementia prevention, intervention, and care: 2024 report of the Lancet standing Commission, Livingston, Gill et al. The Lancet, Volume 404, Issue 10452, 572–628

**Alzheimer's
Disease
International**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DEMENCI
PRIJAZNA
LOKALNA
OKOLJA

DOSTOPNOST OKOLJA ZA OSEBE Z GLUHOSLEPOTO

Irena Radanović

Na Ljubljanskem gradu so preverjali dostopnost okolja za osebe z gluhošlepoto

Foto: Združenje DLAN

Člani in uporabniki **Združenja gluhošlepih Slovenije DLAN** smo se v sodelovanju z mag. Janijem Demšarjem odpravili v središče Ljubljane in na Ljubljanski grad. Ob prijetnem druženju smo **preverjali dostopnost okolja za osebe z gluhošlepoto** ter podali več predlogov za izboljšave. Posebej zanimiva je bila **predstavitev tipnih oznak na semaforjih**, ki z dotikom prikazujejo smer prečkanja in število prometnih pasov na cesti. Opozorili smo tudi na pomen kontrastnih označb, zvočnih in vibracijskih informacij ter drugih prilagoditev, ki prispevajo k večji samostojnosti uporabnikov. Hvala gospodu Janiju Demšarju za sodelovanje in vsem udeležencem za prijetno druženje ter dragocene pobude.

HALO, ZIFS...?

Poberki iz dežurne svetovalne službe

Pokličite nas na 041 381 679, vse dni v tednu med 8.00 in 21.00 uro ali povprašajte na info@zifs.si.

Dežurna svetovalna služba Združenja Invalidov – Foruma Slovenije deluje neprekinjeno vse dni v letu že od 16. marca 2020 naprej in je v tem času pomagala že več kot tisoč ljudem.

Poberek iz dežurne svetovalne službe:

- Povsem razumemo, da je vročina povzročila tudi vrsto izgub duševnega ravnotežja, ki se v teh treh tednih na žalost končalo s petimi umori ter več desetimi poskusi samomora. V nekaterih primerih pa ni bilo več pomoči. Manj pa razumemo, da nas v nedeljo, 2. avgusta, ob 5. uri kliče nekdo pod skrito številko, a se potem na javi, ampak diha v mikrofon telefona.

Imeli smo že klice ob 2. in 3. jutranji uri, vendar so se osebe javile ter smo jim pomagali. Gotovo smo preprečili veliko poskusov samomora, pa mogoče tudi umora, vse od 20. marca 2020 (!), ko služba neprenehoma deluje vsak dan med 8. in 21. uro. Če se bodo tovrstni »nemi« klici še nadaljevali, bomo morali obvestiti Telekom, ki tako kot organi pregona, zelo lepo vidi skrite številke...

Pa še to. Menda je naša dežurna služba ena redkih v državi, ki v juliju in avgustu deluje. In to prav vsak dan.

- Naša dolgoletna članica iz okolice Ljubljana je klicala in prosila, če ji lahko uredimo nekje na slovenski obali kratko letovanje oziroma nekakšno obnovitveno rehabilitacijo. Sama ima nešteto ortopedskih težav s hrbtenico in nogami ob občasni izgubi ravnotežja.

Žal smo ji morali odgovoriti, da nimamo niti svojih lastnih prostorov, kaj šele da bi imeli počitniške kapacitete. Pač pa smo jo napotili na sorodno invalidsko organizacijo, ki razpolaga z vsemi sodobnimi napravami in lepo urejenim domom, kjer jo bodo morda sprejeli. Svetovali smo ji tudi, da naj omeni članstvo pri Združenju invaoldov – Forumu Slovenije v smislu morebitnega popusta.

Veliko naših članic in članov ne ve, da smo že 30 let prosilci za lastne poslovne prostore, kjer bi lahko izvajali številne posebne socialne programe, vendar v tem času nismo imeli sreče ali pa česa drugega. Pred leti smo prosili tudi mestno občino, kjer so nam celo pokazali prostore v Šiški, potem pa so se iz te ponudbe molče umaknili, tako da še danes ne vemo, kaj bi utegnil biti razlog za to.

Po svoje pa menimo, da bi morale biti počitniške kapacitete vseh invalidskih organizacij na razpolago v prostih terminih vsem članicam NSIOS, saj so bile te kapacitete kupljene s strani Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij.

POLETNI PROGRAMI V ELERJIH V POLNEM TEKU Staša Pust

Pridruži se Sončkovi ekipi

Foto: Zveza Sonček

V **Centru Sonček Elerji**, **Centru Sonček Vrtiče** in v **Laškem** so **poletni programi** in **obnovitvene rehabilitacije** že v polnem teku. Za nami je že več 10 izvedenih terminov, do začetka septembra pa nas čaka še veliko sončnih zgodb. Da bi lahko čim več uporabnikom omogočili kakovostne počitnice in obnovitvene rehabilitacije, še vedno vabimo spremljevalce, prostovoljce, fizioterapevte, delovne terapevte in športne inštruktorje, da se pridružijo naši Sončkovi ekipi. Vsaka pomoč šteje – skupaj lahko ustvarimo poletje, polno nasmehov, novih prijateljstev in nepozabnih doživetij.

Več informacij in prijava: <https://www.soncek.org/aktualnirazpisi/razpis-za-poletne-programe-zveze-soncek-v-letu-2026/> (poseben kvadrataek)

OSEBNO SVETOVANJE V DOMAČEM OKOLJU ZA OSEBE Z DEMENCO IN NJIHOVE SVOJCE

Matejka Šmit

9 od 10 oseb z demenco živi doma, zato naša podpora pride tja – k osebi in njeni družini.

OSEBNO SVETOVANJE V DOMAČEM OKOLJU

Informacije: sporocila@spomincica.si in **01 256 51 11**

Mestna občina
Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program Osebno svetovanje v domačem okolju

Foto: Spominčica

9 od 10 oseb z demenco živi doma, zato naša podpora pride tja – k osebi in njeni družini.

Spominčica – Alzheimer Slovenija od decembra 2025 izvaja program **osebnega svetovanja v domačem okolju**. Program je namenjen **osebam z demenco in njihovim svojcem**, ki potrebujejo podporo pri soočanju z izzivi, ki jih prinaša življenje z demenco doma.

Svetovanje poteka na domu, kjer strokovni sodelavci skupaj z družino ocenijo potrebe osebe z demenco in svojcev ter oblikujejo osebni načrt pomoči. **Udeleženci programa** prejmejo strokovno svetovanje in usmerjanje, informacije o razpoložljivih oblikah podpore ter pomoč pri organizaciji potrebnih storitev. **Program vključuje** tudi povezovanje z zdravstvenimi in socialnovarstvenimi storitvami, storitvami dolgotrajne oskrbe ter drugimi storitvami v lokalnem okolju, da družine lažje dostopajo do ustrezne pomoči.

Pomemben del programa predstavlja **podpora svojcem**. Z informacijami, svetovanjem in usmerjanjem jim pomagamo **bolje razumeti demenco**, se lažje soočati z vsakodnevnimi izzivi ter sprejemati odločitve glede nadaljnje oskrbe. Svetovanje v domačem okolju zajema tudi pomoč pri izpolnjevanju vlog za storitve pomoči na domu, dolgotrajne oskrbe in po potrebi institucionalnega varstva.

Program se izvaja na območju osrednje Slovenije.

Za vključitev v program ali dodatne informacije lahko pišete na sporocila@spomincica.si, pokličete na **01 256 51 11** ali izpolnite spletni prijavi obrazec na naslovu <https://spomincica.1ka.si/osebnosvetovanjedoma>.

KAJ ZATE POMENI »ENA ŠOLA ZA VSE«?

Staša Pust

Kaj zate pomeni šola, v kateri ima vsak svoje mesto?

Foto: Zveza Sonček

Zveza Sonček razpisuje ustvarjalni natečaj »Ena šola za vse«, s katerim želi spodbuditi razmislek o vključujočem izobraževanju in sprejemanju drugačnosti. K sodelovanju vabimo **otroke, mladostnike in odrasle**. Prispevate lahko zgodbo, pesem, risbo, fotografijo, strip ali drugo ustvarjalno delo na **temo vključujoče šole in družbe**.

Pri ustvarjanju si lahko pomagata z vprašanji:

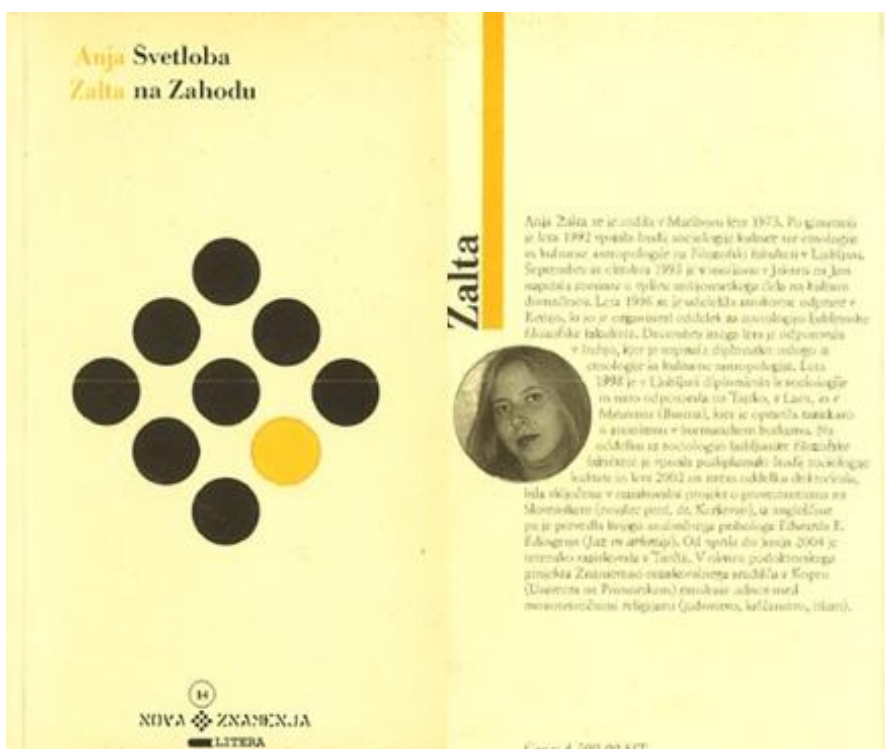
- Kaj zame pomeni Ena šola za vse?
- Kako si predstavljam šolo, v kateri ima vsak svoje mesto?
- Kaj sem se naučil od nekoga, ki je drugačen od mene?
- Zakaj je pomembno, da se otroci učijo skupaj?
- Kaj bi sporočil učiteljem ali svojim vrstnikom?

Rok za oddajo: **15. avgust 2026**

Prispevke pošljite na: pr@soncek.org

Najboljši prispevki bodo objavljeni v **septembrski številki revije Sončnik**, avtor najboljšega pa bo prejel **simbolično nagrado**. Skupaj pokažimo, da ima v šoli – in v družbi – vsak svoje mesto. Veselimo se vaših zgodb, misli in ustvarjalnosti!

KNJIGE VABIJO
MODROSTI IZ POKRAJINE LANGUEDOC
Borut Pogačnik

Študentska založba Litera, strani 229

Slika iz knjige

Foto: ZIFS

Trinajsto in štirinajsto stoletje je zlasti v jugozahodnem delu Francije znano po **prvi križarski vojni**, ki jo je Cerkev vodila proti, kot so takrat rekli, »**heretikom**« katarom. V istem času pa se je na tem področju razvijala tudi mistična judovska kabala. Oba pojava sta bila takrat zanimiv družbeni fenomen, pri čemer pa so bili katari v križarskih pohodih skoraj popolnoma izkoreninjeni. Več deset tisoč so jih pobili in lepo število tudi zažgali na grmadah.

Izraz **herezija** v grščini namreč pomeni izbiro. Kasneje pa so to preimenovali, kar v krivoverstvo, čeprav je bilo v začetku mišljeno kot prejem drugačnega učenja. Katari so nasprotovali rimski cerkvi glede same institucije, ker so menili, da za opravljanje obredov niso potrebni zidovi, ampak da se nauk prenaša duhovno. Od zakramentov so poznali le poseben krst, ki so ga imenovali consolamentum. Večkrat so takšne vrste krst prejeli šele na smrtni postelji, ker so bile zahteve katarskega nauka precej stroge, zlasti glede prehranjevalnih navad, stikov med spoloma in odnosa do doktrine takratne rimokatoliške cerkve.

Menili so, da obstajata dve vrsti bogov. Dobri bog, ki ni stvarnik materialnega sveta, ampak je to delo Demiurga, ki bi lahko, poenostavljeno rečeno, bil bog Stare zaveze. Temu pa naj bi pripadale vse zlobnosti, ki jih Stara zaveza tudi navaja, kot so prešuštvo, kraja, umor, izdaja in pretrgane obljube, ki so bile dane. Na ta način se je tudi vprašanje Zla usmerilo v ta svet trpljenja.

Z **vprašanjem Zla** in njegovega obstoja v človeški zgodovini, se je ukvarjalo veliko raziskovalcev. Med njimi prednjači tudi ustanovitelj analitične psihologije **Carl Gustav Jung**, ki je v svojih delih raziskoval številne religije, vendar pa tudi on ni mogel določiti izvor in pomen Zla v človeški zgodovini. Bil pa je mnenja, da hodita Dobro in Zlo v vseh časih skupaj z rama ob rami in da bi težko opredelili, kaj je Dobro, če ne bi bilo Zla.

O kabali kot pomembni judovski filozofski ideji ter o njenem pojavu v istem delu Francije, kjer so nekoč bivali katari, pa se morda poučite, če boste to knjigo Svetloba na Zahodu poiskali v vaši knjižnici. Mimogrede: s kabalo se še dandanes ukvarja ameriška pevka Madonna, ki da je tudi tam našla navdih za mnoga svoja besedila in izvedbe skladb.

KNJIŽNA NOVOST
KAR ŠE NISTE VEDELI O EDVARDU KARDELJU
Borut Pogačnik

Založba Beletrina, strani 868, 59,00 eur

Foto: Beletrina

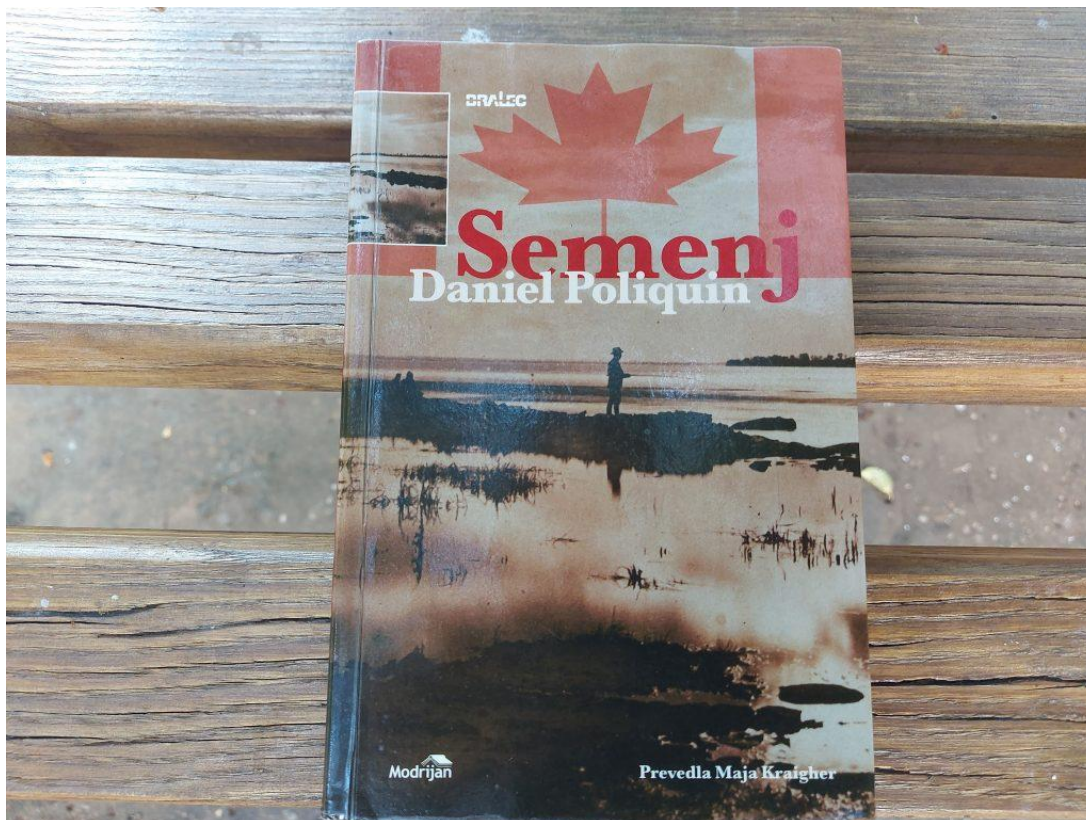
Verjetno je bil **Edvard Kardelj**, druga najbolj vplivna oseba politična oseba nekdanje SFRJ, poleg **Josipa Broza Tita**. Avtor - zgodovinar prof. dr. **Jože Pirjevec** (1940) se je lotil vseh **obdobj** **Kardeljevega vzpona in številnih padcev** v političnih procesih in intrigah komunističnih oblasti. Ni imel veliko političnih zaveznikov, še manj prijateljev. Eden redkih je bil, že leta 1953 umrli **Boris Kidrič**, predsednik prve povojne vlade Slovenije. Ob tem se je redno zamolčalo, da je bila res **prva slovenska vlada ustanovljena leta 1918** in da je bil njen predsednik vitez **Josip Pogačnik**.

Pirjevec dobro opisuje napetosti med najvišjimi republiškimi partijskimi voditelji druge Jugoslavije, pa tudi **Kardeljevo željo**, da bi v praksi **uresničil marksistično teorijo Marxa, Engelsa, Lenina**. To naj bila resnična participacija delavcev pri upravljanju podjetij ter pa, sicer omejena, v družbenem upravljanju, a brez političnih strank.

Iz knjige izvemo tudi, da v zakonu s Pepco, nista imela težav, da pa je **edini sin Borut** v letu 1971, storil samomor. Okoli tega je bilo veliko nepreverjenih govoric, češ da je podobno kot pri »nesreči« sina zgodovinarja in Titovega biografa **Vladimirja Dedijerja**, imela prste vmes tajna politična policija UDBA. In glede te je moral že 1966 odstopiti srbski politik **Aleksander Ranković**.

Skozi vsebino te knjige, ki je izšla pri **Založbi Beletrina**, se bodo lahko tudi nove generacije seznanile s številnimi vzponi in padci **jugoslovanske politike**. So bili pa tudi uspehi, ko na primer **debirokratizacija**. Debirokratizacija leta 1948 je bila zelo uspešno izvedena, kar bi bilo zgledno tudi za naše trenutne razmere, saj so uradništvo zvezne vlade zmanjšali z 47.310 na 10.328 oseb, kamor niso bile prištete osebe v vojaškem sektorju.

KNJIGE VABIJO
KANADSKA ZGODBA
Katarina Lukešević

Modrijan založba, d.o.o., strani 237, 19,20 eur

Foto: Katarina Lukešević

Daniel Poliquin (1953) je priznani kanadski pisatelj, prevajalec in tudi prejemnik več nagrad za svoja dela, kot so *Temps pascal* (1982), *L'homme de paille* (1998), *Visions de Jude* (1990) in *L'écureuil noir* (1994). Ker je v slovenščino prevedena zgolj ena njegova knjiga, ostaja Daniel Poliquin, ki je eden od vodilnih frankofonskih pisateljev v Kanadi, našemu bralstvu večinoma neznan. Njegovo delo **Semenj** (izvirno *La kermesse*, 2006) je izšlo v knjižni zbirki **Bralec** pri založbi **Modrijan** leta 2009. Za prevod je poskrbela **Maja Kraigher**.

Že na začetku romana **Semenj** nam **Lusignan**, ki je glavni pripovedovalec zgodbe, razkriva svoje spomine na katoliško otroštvo, tihega, a zelo delovnega očeta in religiozno blazno mati, ki je že ob njegovem rojstvu sklenila, da bo postal duhovnik. Njegov prvi upor ali drugače rečeno tudi osamosvojitvev, se pokaže, ko pobegne iz domače vasi v **Ottawo**. Ta pogumni korak mu omogoči, da se kot **neizkušeni novinar** poda v svet novinarstva.

Piše se leto 1914, ki predstavlja začetek prve svetovne vojne. Lusignan se kot propadli pisatelj, odpravi iz Ottawe na francosko bojišče. Bolj kot sama vojna, kjer je počel vse drugo, recimo pisal pisma namenjena družinam padlih vojakov, kot pa da bi se boril, ga je najbolj **zaznamovalo srečanje** s simpatičnim kolegom častnikom **Essiambrom**, v katerega so bile zaljubljene skoraj vse ženske, pa tudi moški. Med njimi je bil tudi Lusignan. Prehod iz realnega sveta v **svet blodnje in sanjarij** nastopi, ko se med njima zgodi nepričakovani intimni trenutek, na katerega Lusignan ne more in ne želi pozabiti. Misel na Essiambro ga začne zasledovati na vsakem koraku.

Po vrnitvi v Ottawo, še vedno ne more pozabiti na Essiambro. Sreča mlado služkinjo **Concorde**, s katero se zaplete v nekakšno ljubezensko razmerje. Obupano začne načrtno slediti Essiambrovi lažni zaročenki **Amalii Driscoll**, katero želi zapeljati, a je pri tem neuspešen. Celo začne odgovarjati v imenu Essiambro na njena pisma, katera ona pošilja svojemu lažnemu zaročencu. Bralec postane priča zapleteni zgodbi, ki uspešno prepleta življenja likov te kanadske zgodbe. Smo priča pravi ali namišljeni ljubezni?!

MAJHNI KORAKI, VELIKI DOSEŽKI SKUPNOSTI GLUHOSLEPIH

Mateja Kovačič Šubic

20
LET DELOVANJA ZA LJUDI
Z GLUHOSLEPOTO

zdrženje **DLAN**
gluhoslepih
Slovenije

Končni izdelek osebe z gluhoslepoto

Foto: Zdrženje DLAN

V mesecu juniju so se zvrstili pomembni dogodki, ki za skupnost gluhoslepih pomenijo **nadaljnji razvoj strokovnega področja in jezika gluhoslepih**. Pomembno pa je, da se zavedamo, da za vsakim večjim dosežkom stojijo številni manjši, vsakodnevni koraki, ki gradijo znanje, samozavest in kakovost življenja.

To vsak dan dokazuje tudi **Vinko Trinkaus**, ki ustvarja pod **umetniškim imenom Trinkaus**. Njegov obisk **Zdrženja gluhoslepih Slovenije DLAN** ni le **ustvarjanje z glino ali das maso**, temveč zavestna odločitev za aktivno življenje, učenje in premagovanje izzivov, ki jih prinaša **hkratna okvara sluha in vida** (popolna gluhoslepota). Z vztrajnostjo krepi motorične spretnosti, taktilni spomin, orientacijo v prostoru in komunikacijske veščine, hkrati pa razvija svoj umetniški talent.

Vsak nov izdelek je rezultat dolgotrajnega procesa raziskovanja, načrtovanja, discipline in natančnosti. Pri ustvarjanju izhaja iz **tipnega vzorca**, ki ga **skozi dotik analizira in postopoma oblikuje v končni izdelek**. Prav te vsakodnevne izkušnje postajajo pomemben temelj za razvoj jezika gluhoslepih, boljše razumevanje sveta skozi dotik ter večjo samostojnost.

Vinkova zgodba nas opominja, da veliki uspehi ne nastanejo čez noč. Nastajajo iz poguma, vztrajnosti in pripravljenosti, da vsak dan naredimo še en korak naprej.

SLADOLEDNO DOPOLDNE V JURŠINCIH

Katarina Lukešević

Druženje ob kavi in sladoledu

Foto: A.P. – ZIFS 2026

Po prijetnem sprehodu, je bil čas za dopoldanski počitek, in sicer v obliki **druženja ob kavi in poletni sladici**, brez katere si pa res ne predstavljamo poletja. Odličen sladoled je polepšal dan uporabnikom posebnega socialnega programa **Veriga psihosocialne oskrbe in druženja v Juršincih**, katerim sta tudi tokrat delala družbo izvajalca Anton in Slava. V prijetnem vzdušju, jim je čas kar hitro minil.

NENAVADNI OSEBNI IMENI

Zoran Radonjić »Žonki«

Jugoslovansko veleposlaništvo v Džakarti je pred kratkim obiskal **18-letni Indonezijec** z nenavadnim imenom in priimkom: **Beograd Jugoslavija**. Takšno ime so starši izbrali svojemu prvorojencu v spomin na prvo veliko srečanje neuvrščenih v Beogradu leta 1961. Beogradov oče, upokojeni major indonezijskega letalstva, se **piše Martinez**, a je **svoj priimek »žrtvoval«** slavi Jugoslavije, čeprav še nikoli ni bil tu in je o njej slišal le v pripovedovanju svojih tovarišev oficirjev, ki so se šolali pri nas. Ko je dal sinu takšno nenavadno ime, ni mogel niti slutiti, da bo konec avgusta in v začetku septembra 1989 prišlo v časopise – zaradi devetega vrha neuvrščenih. Vodja naše diplomatske misije v Indoneziji, veleposlanik dr. **Djordje Jakovljević**, je pričakovanim gostoma Beogradu in njegovemu očetu podaril knjige o naši državi in jugoslovansko zastavo, ki bo dobila častno mesto v hiši družine Martinez – Jugoslavija.

Mladi Beograd je v zadnjem razredu srednje šole v Džakarti. Ne ve še, kaj bo študiral, vsekakor pa bi se rad naučil tudi srbohrvaščine. (vir: **Delo**, Ljubljana, 5. 9. 1989)

Belgijska starša sta svojo novorojeno hčer poimenovala Ljubljana

Leta 2007, natančneje 30. oktobra, se je belgijskima zakoncema **Laurence** in **Alexa Heuschen** rodila punčka z imenom **Ljubljana**, so sporočili z Zavoda za turizem Ljubljana. Starša Ljubljane sta sicer leta 2002 preživela počitnice v Ljubljani.

Mnogi pravijo, da ime **Ljubljana** izvira iz slovenske besede »luba« oziroma »ljubljen«. Če pogledamo etimološko razlago, pa ta pravi, da je slovenska prestolnica dobila ime glede na svoj sloves in je tako črko »e« zamenjala črka »a« in iz »ljubljen« je nastala »Ljubljana. (vir: **Mladina**)

ŠPORT BREZ OVIR: USPEŠNO ZAKLJUČILI Z VADBAMI BOCCIE

Staša Pust

Boccia

Foto: arhiv Zveza Sonček

V Centru Sonček Šiška so se junija zaključile **tedenske vadb** boccie, ki so od novembra potekale v okviru **projekta Aktivno inkluzivno**. Program je bil namenjen **osebam z najtežjimi gibalnimi oviranostmi**, z namenom spodbujanja športne aktivnosti, socialnega vključevanja in osebnega razvoja.

V vadbeni program je bilo **vključenih osem udeležencev**, od katerih jih je pet program uspešno zaključilo. Treningi so bili prilagojeni sposobnostim posameznikov in so vključevali individualno ter skupinsko delo. Poleg razvijanja natančnosti in športnih spretnosti so udeleženci krepili tudi samozavest, komunikacijske veščine, vztrajnost in ekipni duh.

Projekt **Aktivno inkluzivno** v ospredje postavlja **invalidne in njihove možnosti vključevanja v šport**. Naslavlja nove priložnosti za aktivno življenje, povezovanje in razvoj športnih programov, ki bodo prilagojeni različnim oblikam in stopnjam oviranosti. S tem šport postaja orodje za socialno vključenost, enakost in gradnjo skupnosti.

Za uspešno izvedbo programa se iskreno zahvaljujemo vsem udeležencem za njihov trud, vztrajnost in športni duh. Posebna zahvala gre **Mihu Bevcu**, ki je s svojim strokovnim znanjem, predanostjo in srčnim pristopom vodil vadb, ter **Maji Bobnar**, ki je skrbela za organizacijo programa.

Boccia je paraolimpijski šport, ki osebam z gibalnimi oviranostmi omogoča aktivno športno udejstvovanje, hkrati pa predstavlja pomemben prostor za druženje, sklepanje novih prijateljstev in kakovostno preživljanje prostega časa. Pridobljeno znanje in izkušnje bodo tekmovalci lahko prenesli tudi na prihodnja tekmovanja in državna prvenstva.

Projekt **Aktivno inkluzivno** tudi skozi šport dokazuje, da lahko skupaj ustvarjamo bolj vključujočo družbo ter osebam z oviranostmi omogočamo **več priložnosti za aktivno in kakovostno življenje**.

ZVEZA ZA ŠPORT
INVALIDOV SLOVENIJE
SLOVENSKI PARALIMPIJSKI KOMITE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
DELO IN ŠPORT

SKUPAJ V HRIBE, SKUPAJ DO ZDRAVJA NA SORIŠKO PLANINO

Inkluzijski pohod Soriška planina

Foto: Odbor inPlaninec

Na **razglednem grebenu med Lajnarjem, Slatnikom in Možicem** je bilo slišati veliko smeha, spodbudnih besed in pristnih pogovorov. Med pohodniki so bili **slepi in slabovidni, gibalno ovirani, gluhi in naglušni, nevrorazlični, dolgotrajno bolni**, njihovi spremljevalci, prostovoljci ter številni ljubitelji gora. Vsak s svojo življenjsko zgodbo, vsi z istim ciljem, da doživijo gore skupaj. To je tudi bistvo programa **Inkluzijski koraki k zdravju z inPlaninci**, ki ga sofinancira Ministrstvo za zdravje v okviru programa **Dober tek Slovenija – za več gibanja in bolj zdravo prehrano**. Program dokazuje, da planinstvo ni namenjeno le najhitrejšim in najmočnejšim, temveč vsem, ki si želijo varno stopiti v naravo in doživeti občutek pripadnosti.

Pohod se je začel z **ogrevalnimi vajami**, ki so jih udeleženci opravili skupaj, zaključil pa z **raztezanjem**. Takšne podrobnosti so pomemben del programa, saj inPlaninci ne spodbujajo le obiskovanja gora, temveč tudi zdrav življenjski slog, varno gibanje in skrb za lastno zdravje. Na poti so se odpirali razgledi na **Julijske Alpe, Triglav, Črno prst, Ratitovec, Porezen in številne druge vrhove**. Veliko teh vrhov **smo z inPlaninci že osvojili na preteklih pohodih**, zato so pogledi nanje obujali prijetne spomine na skupne podvige, premagane izzive in trenutke, ki smo jih doživeli skupaj. Posebno navdušenje je požel lesen daljnogled, ki je na preprost način približal okoliške vrhove in znova dokazal, da so včasih najlepše ideje tudi najbolj preproste.

Poseben trenutek letošnjega pohoda je doživela **Maja**, ki je **po spomladanskem izobraževanju inPlaninec prvič spremljala invalidno planinko**. »V hribe hodim že vrsto let in mislila sem, da poznam vse, kar planinstvo ponuja. Tokrat sem ugotovila, da je **najlepši razgled pravzaprav zaupanje med dvema človekoma**. Spremljanje ni pomoč iz usmiljenja, ampak skupna pot, na kateri se učiva obe.« Njena izkušnja je le ena izmed številnih zgodb, ki nastajajo na pohodih inPlanincev.

Pohod smo **zaključili v Sorici**, rojstni vasi **Ivana Groharja**. Njegov Sejalec, ki ga poznamo tudi s slovenskega kovanca za pet centov, simbolizira potrpežljivost in vero v prihodnost. Prav to počnejo tudi prostovoljci inPlanincev. Sejejo majhna dejanja, kot so podana roka, prijazna beseda, občutek varnosti in sprejetosti. Morda se zdijo drobna, vendar iz njih raste nekaj velikega, samozavest, nova prijateljstva, boljše zdravje in skupnost, v kateri nihče ne ostane sam. (vir: **Odbor inPlaninec**)

Sporočevalca izdaja Združenje invalidov – Forum Slovenije, Linhartova 3, p.p. 3534, 1116 Ljubljana

Glavni in odgovorni urednik: Borut S. Pogačnik

Tajnica uredništva: Katarina Lukešević

Telefon: 041/381-679; e-naslov: info@zifs.si

Mednarodna standardna serijska številka: ISSN 2630 – 3639

Z odločbo Ministrstva za kulturo z dne 16.12.2020 je elektronski medij »Sporočevalce« v razvidu medijev pod zaporedno številko 2378.

Uredniški odbor sestavljajo: Borut Sever (FIHO), Luka Pavlin (ZDSSS), Boris Horvat Tihi (ZDGNS), Anja Pišlar (Zveza Sožitje), Edvard Rednak (ZMS), Drago Perko (Zveza ŠIS – SPK), Staša Pust (Zveza Sonček so.p.), Niko Kostjukovskij (predstavniki bralcev)

Izhajanje revije podpira Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Ministrstvo za kulturo.